

**Procedura de tranzacționare emisă în baza
Regulamentului de organizare și funcționare a pieței organizate de energie electrică,
administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri - S.A.**

CAPITOLUL I: Scop și domeniu de aplicare

Art. 1

(1) Prezenta procedură stabilește cadrul operațional privind tranzacționarea energiei electrice pe piața contractelor la termen de energie electrică, prin intermediul unor platforme de tranzacționare electronice administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri - S.A.

(2) Societatea Bursa Română de Mărfuri - S.A. își rezervă dreptul de a elabora proceduri specifice privind secțiuni de piață pentru tranzacționarea energiei electrice pe piața contractelor la termen de energie electrică, aplicabile aducerii la îndeplinire a unor obligații legale de către anumite categorii de participanți la piață. Pentru evitarea oricărui dubiu, respectivele proceduri vor fi aplicabile exclusiv categoriilor de participanți la piață cărora li se aplică respectivele obligații legale.

Art. 2

Prezenta procedură stabilește prevederi privind:

- a) cerințe specifice de tranzacționare la piața contractelor la termen de energie electrică;
- b) mecanismele de tranzacționare pentru piața contractelor la termen de energie electrică;
- c) desfășurarea sesiunilor de tranzacționare și etapele procesului de tranzacționare;
- d) corelarea ordinelor;
- e) metodele de post-tranzacționare și garantare a tranzacțiilor încheiate.
- f) cadrul de funcționare a mecanismului de Market Making

Art. 3

Prezenta procedură se aplică:

- a) participanților la piața contractelor la termen de energie electrică;
- b) Bursei Române de Mărfuri - S.A., în calitate de operator al pieței contractelor la termen de energie electrică.

CAPITOLUL II: Definiții și abrevieri

Art. 4

(1) În înțelesul prezentei proceduri, termenii de mai jos au semnificațiile următoare:

- a) *acord-cadru cu contrapartea* - acordul de acceptare a membrului compensator;
- b) *contract EFET* - contract-cadru privind vânzarea și cumpărarea de energie electrică stabilit de Federația Europeană a Furnizorilor de Energie, preagreat între participanții la piață;

- c) *contract standard* - contract de vânzare-cumpărare specific tranzacționării electronice, ce reprezintă cantitatea totală de energie electrică aferentă unui ordin de vânzare/cumpărare pentru întreaga perioadă de livrare și profilul de livrare a unui produs, rezultată ca înmulțire dintre puterea medie de livrare pe interval de decontare, numărul de intervale de decontare din perioada de livrare a respectivului produs;
- d) *contract standard BRM* - contract bilateral privind vânzarea și cumpărarea de energie electrică stabilit de către Bursa Română de Mărfuri - S.A. pentru participanții la piață, stabilit în urma unui proces de consultare publică;
- e) *market maker* - participant la Piață, desemnat de BRM în baza unui contract specific, care introduce oferte simultane de vânzare și de cumpărare pentru unul sau mai multe produse standardizate ce urmăresc executarea tranzacției prin mecanismul dublu competitiv, prevăzut în Capitolul IV Secțiunea 2 din prezenta procedură;
- f) *membru compensator* - participant care și-a asumat respectarea reglementărilor contrapărții prin semnarea acordului de acceptare a membrului compensator, în legătură cu tranzacțiile ce se realizează prin intermediul contrapărții;
- g) *prețul cel mai bun* - preț definit ca prețul ordinului de tranzacționare cu prioritatea cea mai mare de execuție, și anume prețul cel mai mare de cumpărare, respectiv prețul cel mai mic de vânzare al unui produs tranzacționabil;
- h) *procedura privind conduita de participare la piață* - procedura specifică a Bursei Române de Mărfuri - S.A. de aplicare a Regulamentului, ce conține prevederi privind cel puțin conduita impusă participanților la piață, suspendarea accesului la piață și regimul depunerii, administrării și soluționării contestațiilor și cererilor de anulare a tranzacțiilor, stabilită în urma unui proces de consultare publică;
- i) *produs* - produs definit în cadrul sistemului de tranzacționare al Bursei Române de Mărfuri - S.A., conform prevederilor Regulamentului. Produsele pot include produse standardizate, produse flexibile la termen și instrumente derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică;
- j) *raport de tranzacționare* - situație emisă de sistemele de tranzacționare ale Bursei Române de Mărfuri - S.A. fiecărui participant pentru tranzacțiile proprii, conținând date complete privind ordinele/ofertele introduse și tranzacțiile încheiate: numărul raportului, data sesiunii de tranzacționare, denumirea produsului tranzacționat, cantitatea per interval de decontare și totală tranzacționată, exprimată în MW, perioada de livrare, conform produsului tranzacționat, numărul de identificare a fiecărei tranzacții, numele câștigătorului de sens opus, calitatea participanților la tranzacție (vânzător/cumpărător), cantitatea tranzacționată exprimată în MWh și prețul de adjudecare a fiecărei tranzacții, marca de timp;
- k) *reglementările contrapărții* - set de reguli ce stabilesc mecanismele de decontare și garantare, precum și drepturile și obligațiile membrilor compensatori și ale contrapărții în cadrul procesului de tranzacționare prin intermediul contrapărții;
- l) *Regulament* - Regulamentul de organizare și funcționare a pieței organizate de energie electrică, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri - S.A., aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 20/2023 cu completările și modificările ulterioare;
- m) *sesiune de tranzacționare* - interval de derulare a procedurii de tranzacționare, în care se pot introduce, modifica, suspenda sau anula ordine de vânzare și/sau de cumpărare și se pot încheia tranzacții - dacă sunt îndeplinite condițiile de corelare stabilite prin algoritmi sistemelor de tranzacționare;

n) *sisteme de tranzacționare* - sisteme informatice exploatate și administrate de Bursa Română de Mărfuri - S.A. în scopul realizării tranzacțiilor, care aplică un ansamblu de reguli și mecanisme de ofertare, negociere și tranzacționare prevăzute de prezenta procedură;

(2) Definițiile prevăzute la alin. (1) se completează cu definițiile prevăzute în Regulament, respectiv în Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5

Abrevierile utilizate în cadrul prezentei proceduri au următoarele semnificații:

- a) *ANRE* - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- b) *BRM* - Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) - S.A.;
- c) *EFET* - Federația Europeană a Furnizorilor de Energie;
- d) *GTC* - ordin valabil până la anularea sa efectivă, dar nu mai târziu de data de expirare a produsului respectiv;
- e) *Piața* - piața contractelor la termen de energie electrică;
- f) *OTS* - operator de transport și de sistem;
- g) *ZI* - ordin valabil în sesiunea de tranzacționare curentă, caz în care ordinul este valabil până la închiderea sesiunii de tranzacționare în care a fost introdus.

CAPITOLUL III: Reguli generale

Art. 6

(1) Prezenta procedură se aplică sesiunilor de tranzacționare pentru produsele standardizate, produsele flexibile la termen și instrumentele derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică descrise în Regulament. Caracteristicile privind durata livrării, respectiv data de începere și data de finalizare a livrării, puterea minimă pe interval de decontare și profilul zilnic de livrare al fiecărui produs sunt prevăzute în anexa 2 la prezenta procedură. Lista produselor disponibile la tranzacționare la un moment dat va fi publicată și actualizată periodic de către BRM. Programul de tranzacționare este de luni până vineri conform unui program publicat de BRM pe pagina proprie de internet.

(2) Tranzacționarea produselor se realizează în baza ordinelor introduse de participanți, conform mecanismului de tranzacționare compatibil cu modalitatea de post-tranzacționare aleasă de participantul ce introduce ordinul inițiator.

(3) Sistemele de tranzacționare permit următoarele modalități de post-tranzacționare:

- a) încheierea contractului propus de participantul inițiator. Acest contract poate prevedea ca modalitate de decontare și garantare mecanismul de contraparte;
- b) încheierea contractului EFET preagreat. Pentru tranzacționarea în baza contractelor tip EFET, fiecare dintre participanții la piața organizată de energie electrică transmite BRM listele de eligibilitate stabilite în baza contractelor, atât pentru vânzare, cât și pentru cumpărare. Lista de eligibilitate va cuprinde un număr minim de 4 (patru) parteneri eligibili cu limita de creditare diferită de zero. Fiecare participant la piață desemnează o persoană care să fie responsabilă de actualizarea listei partenerilor preagreați pentru contractele EFET. Listele de eligibilitate acceptate

anterior sesiunii de tranzacționare sunt configurate în sistemul de tranzacționare, dacă notificarea este realizată reciproc de către oricare doi participanți la piață;

c) încheierea contractului standard BRM;

d) prin intermediul contrapărții.

(4) Ordinele ce urmăresc executarea tranzacției prin metodele de post-tranzacționare prevăzute la alin. (3) lit. a) și b) vor fi tranzacționate prin mecanismul simplu competitiv, prevăzut în Capitolul IV Secțiunea 1 din prezenta procedură.

(5) Ordinele ce urmăresc executarea tranzacției prin metodele de post-tranzacționare prevăzute la alin. (3) lit. c) și d) vor fi tranzacționate prin mecanismul dublu competitiv, prevăzut în Capitolul IV Secțiunea 2 din prezenta procedură.

Art. 7

(1) BRM se asigură de caracterul ferm al tranzacțiilor prin perceperea de garanții de participare la tranzacționare și urmărirea încheierii tranzacției conform metodei de post-tranzacționare selectate inițial.

(2) În cazul ordinelor ce urmăresc executarea tranzacției prin metodele de post-tranzacționare prevăzute la Art. 6 alin. (3) lit. a), b) și c), pentru a putea înregistra un ordin, participanții vor constitui o garanție la dispoziția BRM, care se calculează automat de către sistemul de tranzacționare ca produs dintre cantitatea de energie electrică din ordin, prețul ordinului introdus în platforma de tranzacționare (fără TVA) și procentul de 2% ca procent standard, urmând ca această valoare să poată fi diminuată în urma unor ajustări în raport cu evoluția pieței și nevoile participanților, cu informarea acestora în prealabil. În cazul ordinelor tranzacționate folosind ca monedă de tranzacționare EUR, platforma efectuează în mod automat conversia valutară la cursul Băncii Naționale a României, comunicat pentru ziua înregistrării ordinului de tranzacționare.

(3) Garanția prevăzută la alin. (2) poate fi constituită în una din următoarele forme:

a) ordin de plată;

b) scrisoare de garanție emisă de o bancă sau o instituție financiară nebancaară.

(4) Garanția constituită conform alin. (2) de către participanții în contul unui ordin pentru care s-a încheiat o tranzacție rămâne la dispoziția BRM până la transmiterea către BRM a copiei contractului de vânzare-cumpărare, în format electronic, semnat de părțile din tranzacție. Termenul de transmitere a contractului de vânzare-cumpărare este de cel mult 5 zile lucrătoare de la data încheierii tranzacției, dar nu mai târziu de 2 zile calendaristice înainte de începerea livrărilor. Până la eliberarea sa, garanția constituită în contul ordinului în baza căruia a fost încheiată o tranzacție nu va putea fi folosită pentru garantare în situația participării la tranzacționarea unui alt produs.

(5) Garanțiile constituite sunt executate de BRM conform prevederilor procedurii privind conduita de participare la piață, în cazul neîndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin (4).

(6) După îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. (4), garanția va fi pusă la dispoziția participantului, existând și posibilitatea menținerii sale la BRM, la solicitarea participantului, în vederea înregistrării unor ordine viitoare.

(7) Eliberarea garanțiilor se face în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii unei cereri scrise, indicându-se, pentru cele constituite prin ordin de plată, contul și banca unde se vor restitui sumele.

(8) În cazul ordinelor ce urmăresc executarea tranzacției prin metoda de post-tranzacționare prevăzută la art. 6 alin. (3) lit. d), se vor percepe doar garanțiile prevăzute de reglementările contrapărții.

(9) Părțile pot solicita anularea tranzacțiilor eronate, intervenite ca urmare a unei erori umane, conform prevederilor procedurii privind conduita de participare la piață.

CAPITOLUL IV: Reguli de tranzacționare

SECȚIUNEA 1: Mecanismul de tranzacționare simplu competitiv

Art. 8 – Lansarea produsului la tranzacționare

(1) Produsul se lansează la tranzacționare de către orice participant, conform regulilor de participare prevăzute în Regulament.

(2) Pentru lansarea la tranzacționare a produsului, participantul transmite către BRM un ordin inițiator, respectiv un ordin coinițiator, în cazul produselor flexibile la termen, conform modelului prevăzut în anexa 1 la prezenta procedură, cu menționarea cel puțin a următoarelor elemente:

a) denumirea participantului inițiator al ordinului, respectiv al participantului coinițiator, în cazul produselor flexibile la termen, și/sau a reprezentantului împuternicit;

b) denumirea produsului, conform listei produselor disponibile la tranzacționare;

c) cantitatea propusă pentru tranzacționare;

d) prețul propus la lansarea produsului, respectiv formula de determinare a prețului, în cazul produselor flexibile la termen, cu 2 zecimale. Pentru produsele standardizate prețul include tarifele de introducere a energiei în rețele și nu se modifică odată cu actualizarea acestor tarife

e) mențiunea cu privire la posibilitatea tranzacționării parțiale/cu mai mulți participanți a ordinului;

f) data și ora la care se dorește organizarea sesiunii de tranzacționare;

g) contractul propus, care va conține și profilul constant de livrare (graficul de livrări), în cazul produselor standard, respectiv profilul de livrare definit de participantul inițiator, în cazul produselor flexibile la termen;

h) orice alte informații și/sau documente considerate necesare pentru claritatea și transparența procesului de licitare. Pentru evitarea oricărui dubiu, ordinul coinițiator, în cazul produselor flexibile la termen, va trebui să menționeze date identice cu cele ale ordinului inițiator, pentru elementele menționate la lit. b)-c), respectiv e)-g).

(2) Prețul propus va putea fi publicat odată cu ordinul inițiator sau introdus în sistemul de tranzacționare la începutul sesiunii de tranzacționare, la opțiunea participantului.

(3) Ordinul inițiator, respectiv coinițiator, în cazul produselor flexibile la termen, precum și celelalte documente asociate se vor transmite în format electronic (e-mail sau ca formular online aferent software-ului de tranzacționare către un reprezentant BRM).

(4) BRM își rezervă dreptul de a nu valida acele ordine inițiatore care sunt formulate astfel încât, în mod evident, nu pot fi tranzacționate, spre exemplu: preț și/sau cantitate vădit disproportionale față de o intenție de tranzacționare reală, apreciată de către BRM în mod rezonabil, produs cu perioadă de livrare anterioară inițierii ordinului ș.a. În asemenea situații, anterior deciziei de a nu valida ordinul, BRM va solicita clarificări în timp util inițiatorului ordinului, urmând ca, în situația în care clarificările transmise și/sau corecțiile privind elementele ordinului nu sunt considerate suficiente sau complete, ordinul nu va intra la tranzacționare iar oferta neconformă va fi publicată pe website cu motivația respingerii.

(5) BRM va publica pe website ordinul inițiator și documentele/informațiile însoțitoare cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea datei la care a fost programată sesiunea de tranzacționare. După publicarea ordinului inițiator participanții care vor să depună ordine coinițiatore au la dispoziție o

zi pentru depunerea ofertei coinițitoare. BRM va valida ordinul coinițiator dacă respectă integral caracteristicile ordinului inițiator, urmând a-l publica cu cel puțin 2 zile lucrătoare înaintea datei la care a fost programată sesiunea de tranzacționare. Ordinul coinițiator este luat în considerare în condițiile unei oferte de preț mai bune, respectiv preț mai mic la oferta de vânzare sau preț mai mare la oferta de cumpărare.

(6) Data și ora sesiunii de tranzacționare vor fi stabilite împreună cu un reprezentant BRM înainte de transmiterea documentelor și va fi comunicată pe website până la momentul publicării ordinului inițiator.

(7) După depunerea ofertelor coinițitoare și până la deschiderea sesiunii de tranzacționare, participantul inițiator și participanții cu oferte coinițitoare pot modifica o singură dată prețul ofertei proprii, doar în sensul facilitării încheierii de tranzacții, și anume în creștere, în cazul ofertelor de cumpărare, respectiv în scădere, în cazul ofertelor de vânzare, și nu cu mai mult de 5% față de oferta inițitoare/coinițitoare cu cel mai bun preț; aceste modificări nu sunt dezvăluite altor participanți sau publicului înainte de deschiderea sesiunii de tranzacționare.

(8) Sesiunea de tranzacționare se organizează simultan pentru oferta inițitoare și coinițitoare calificate. Participanții respondenți au posibilitatea negocierii simultane atât cu oferta inițitoare cât și cu oferta/ofertele coinițitoare.

Art. 9 - Etapele procesului de tranzacționare

Fazele procesului de desfășurare a licitației sunt redată în continuare:

(1) Mecanismul de tranzacționare de tip simplu competitiv este derulat în 3 faze cu respectarea următoarelor criterii generale privind operațiunile cu ordine:

- Un participant va putea introduce ordine doar pe un sens, fie vânzare, fie cumpărare în funcție de calitatea sa în cadrul licitației și de sensul ordinului inițiator.
- Introducerea și modificarea ordinelor se validează de sistemul de tranzacționare în condițiile existenței în prealabil a garanției de participare la licitației calculată de sistemul de tranzacționare ca procent din valoarea ordinului de tranzacționare multiplu de cantitate și prețul ordinului introdus.
- La introducerea unui ordin în platforma de tranzacționare participantul trebuie să selecteze în tichetul de ordine sensul, puterea pe interval de decontare și pretul, restul elementelor ca identitate participant, produsul și perioada valabilitate ordin fiind predefinite de sistemul de tranzacționare. Cantitatea totală calculată în MWh se determină automat de sistemul de tranzacționare prin selecția puterii pe interval de decontare în MW din tichetul de ordine.

FAZA I

(2) Ordinul participantului inițiator este introdus automat de sistemul de tranzacționare la deschiderea licitației, cu respectarea condițiilor de sens, respectiv cumpărare/vânzare, cantitate și preț, din oferta inițitoare și nu poate fi anulat sau modificat din punct de vedere cantitativ pe durata întregii licitației, inclusiv în fazele 2 și 3. Participantul inițiator nu poate introduce un alt ordin în sistemul de tranzacționare indiferent de sensul și atributul ordinului inițiator.

(3) În această fază sunt permise următoarele operațiuni cu ordine:

- modificări de preț pentru ordinul inițiator
- introducerea de ordine de sens contrar sensului ordinului inițiator
- modificări de preț în sensul îmbunătățirii ofertei pentru ordinele sens contrar ordinului inițiator

(4) În această fază nu sunt permise următoarele operațiuni cu ordine și tranzacții:

- încheierea de tranzacții
- anularea ordinelor
- modificări de ordine în sensul diminuării cantității, pentru ordinele de sens contrar ordinului inițiator

FAZA A II-A

(5) În această fază sunt permise următoarele operațiuni cu ordine și tranzacții:

- modificări de preț pentru ordinul inițiator
- introducerea de ordine de sens contrar sensului ordinului inițiator
- modificări de preț în sensul îmbunătățirii ofertei pentru ordinele de sens contrar ordinului inițiator
- încheierea de tranzacții

(6) În această fază nu sunt permise următoarele operațiuni cu ordine:

- anularea ordinelor
- modificări de ordine în sensul diminuării cantității, pentru ordinele sens contrar ordinului inițiator

FAZA A III-A

(7) În această fază sunt permise următoarele operațiuni cu ordine și tranzacții:

- încheierea de tranzacții
- modificări de preț pentru ordinul inițiator

(8) În această fază nu sunt permise următoarele operațiuni cu ordine:

- introducerea de ordine noi
- modificări de orice fel pentru ordinele sens contrar ordinului inițiator
- anularea ordinelor

(9) Cu privire la valabilitatea în timp a ordinelor este predefinită opțiunea:

- „GTC”, caz în care ordinul rămâne activ și este executabil până la încheierea sesiunii de tranzacționare, dar nu mai târziu de data de expirare a *produsului* respectiv.

(10) Durata fiecărei faze de licitație este predefinită la 10 minute. Modificarea duratei fazelor se face ca urmare a unei solicitări din partea participantului inițiator, agreată de BRM.

Art. 10. Corelarea ordinelor

Procesul de corelare a ordinelor este descris în continuare:

- (1) Pentru ordinul inițiator de vânzare al participantului inițiator, se realizează corelarea ordinului de vânzare cu un ordin de cumpărare cu același preț sau cu un preț mai mare, pentru cantitatea maximă determinată de concurența cantităților menționate în cele două ordine de sens contrar, la prețul cel mai bun al ordinului de cumpărare. În măsura în care condițiile de corelare sunt îndeplinite pentru mai mult de două oferte de sens contrar, ordinea de corelare este stabilită cronologic, în funcție de marca de timp cea mai veche.
- (2) Pentru ordinele de vânzare introduse de orice participant cu excepția participantului inițiator se realizează corelarea ordinului de vânzare cu un ordin inițiator de cumpărare cu același preț sau cu un preț mai mare, pentru cantitatea maximă determinată de concurența cantităților menționate în cele două ordine de sens contrar, la prețul ordinului de vânzare.
- (3) Pentru ordinul inițiator de cumpărare al participantului inițiator, se realizează corelarea ordinului de cumpărare cu un ordin de vânzare cu același preț sau cu un preț mai mic, pentru cantitatea maximă determinată de concurența cantităților menționate în cele două ordine de sens contrar, la prețul cel mai bun al ordinului de vânzare. În măsura în care condițiile de corelare sunt îndeplinite pentru mai mult de două oferte de sens contrar, ordinea de corelare este stabilită cronologic, în funcție de marca de timp cea mai veche.
- (4) Pentru ordinele de cumpărare introduse de orice participant cu excepția participantului inițiator se realizează corelarea ordinului de cumpărare cu un ordin inițiator de vânzare cu același preț sau cu un preț mai mic pentru cantitatea maximă determinată de concurența cantităților menționate în cele două ordine de sens contrar, la prețul ordinului de cumpărare.

SECȚIUNEA 2: Mecanismul de tranzacționare dublu competitiv

Art. 11 – Lansarea produsului la tranzacționare

- (1) Lansarea la tranzacționare a produselor se face la inițiativa și de către BRM după cum urmează, astfel încât să existe disponibile la tranzacționare în orice moment contracte la termen pe următoarele perioade de livrare: săptămână, lună, trimestru, semestru și an calendaristic, astfel:
 - a) primele 4 săptămâni; - valabil doar pentru mecanismul cu contraparte
 - b) primele 6 luni calendaristice;
 - c) primele 4 trimestre calendaristice;
 - d) primele 2 semestre calendaristice;
 - e) primul an calendaristic.

BRM completează lista de produse disponibile la tranzacționare prin publicarea în prealabil tranzacționării efective pe website-ul propriu a listei de produse și a numărului de perioade de livrare cu noi scadențe pentru perioadele de livrare săptămână, lună, trimestru, semestru și an calendaristic.

Suplimentar BRM poate oferi la tranzacționare cu anunț prealabil tranzacționării pe website-ul propriu următoarele perioade de livrare:

-
- Soldul lunii calendaristice
- Soldul săptămânii
- Weekend sau Weekend prelungit cu sărbătorile legale
- Zile individuale sau combinații de zile individuale consecutive

(2) Sesiunea de tranzacționare prin mecanismul dublu competitiv se desfășoară în sistem electronic.

Art. 12 – Lansarea ordinelor

(1) Ordinele introduse de brokeri, începând cu ora de deschidere a sesiunii de tranzacționare, sunt validate numai dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) menționarea cantității per interval de decontare, a prețului și a termenului de valabilitate a ordinului;
- b) existența în contul de garanții a unei sume disponibile mai mari sau egale cu valoarea garanției necesare în cazul tranzacționării ordinului.

(2) Elementele care sunt introduse de către participant la lansarea ordinului sunt:

- a) puterea (MW) (puterea minimă tranzacționabilă este definită automat pentru fiecare produs în parte);
- b) prețul pentru fiecare produs, cu maximum 2 zecimale;
- c) durata de valabilitate a ordinului (opțional); dacă nu se completează, sistemul va genera automat data de final a sesiunii de tranzacționare. Din punct de vedere al duratei de valabilitate, ordinele sunt de tipul :

ZI – valabile pentru ședința de tranzacționare

GTD – valabile până la o dată specificată în tichetul de ordine

GTC – valabile până la anulare

GTSV – valabile până la un moment dat, respectiv până la data și ora stabilită prin tichetul de ordine;

- d) condiția de execuție a ordinelor, respectiv fără condiție sau cu condiție de execuție. Din punct de vedere al modalității de execuție ordinele cu condiție de execuție sunt de tipul :

IOC – cu execuție imediată, fie parțial sau integral. Cantitatea neexecutată se anulează instant.

FOK – cu execuție imediată integral. Cantitatea se execută integral sau se anulează.

(3) Ordinele introduse pot fi întreținute de brokeri, după cum urmează:

- a) modificarea prețului cu un pas de licitație de minimum 0,01;
- b) modificarea cantității per interval de decontare;
- c) modificarea duratei de valabilitate a ordinului.
- d) modificare condiției de execuție a ordinului

(4) Ordinele pot fi introduse și de market maker cu condiția să fie simultane pe ambele sensuri și se încadrează în spread-ul și volumul minim comunicat de BRM. (5) În cazul execuției parțiale sau integrale market maker-ul actualizează ordinele în cel mai scurt timp posibil dar nu mai târziu de termenul prevăzut în Anexa 3.

(6) Ordinele introduse de market maker sunt anonimizate la nivelul registrului de ordine, BRM menținând o evidență internă în cadrul sistemului informatic.

Art. 13 – Tranzacționarea și corelarea ordinelor

(1) Ordinele de cumpărare și vânzare vor fi ordonate automat în platforma de tranzacționare, în funcție de prețul cel mai bun. În caz de egalitate de preț, ofertele vor fi ordonate după marca de timp, cele mai vechi urmând a fi afișate cu prioritate. Marca de timp se actualizează la orice acțiune de modificare a brokerului asupra prețului, cantității, valabilității sau în cazul execuției parțiale a unui ordin.

(2) Pentru ordinele de vânzare se realizează corelarea ordinului de vânzare cu un ordin de cumpărare cu același preț sau cu un preț mai mare, pentru cantitatea maximă determinată de concurența cantităților menționate în cele două ordine de sens contrar, la prețul cel mai bun al ordinului de cumpărare. În măsura în care condițiile de corelare sunt îndeplinite pentru mai mult de două oferte de sens contrar, ordinea de corelare este stabilită descendent pornind de la prețul de cumpărare cel mai bun, iar în caz de egalitate de preț, ascendent pornind de la marca de timp cea mai veche.

(3) Pentru ordinele de cumpărare se realizează corelarea ordinului de cumpărare cu un ordin de vânzare cu același preț sau cu un preț mai mic, pentru cantitatea maximă determinată de concurența cantităților menționate în cele două ordine de sens contrar, la prețul cel mai bun al ordinului de vânzare. În măsura în care condițiile de corelare sunt îndeplinite pentru mai mult de două oferte de sens contrar, ordinea de corelare este stabilită descendent pornind de la prețul de vânzare cel mai bun, iar în caz de egalitate de preț, ascendent pornind de la marca de timp cea mai veche.

(4) Nu pot fi corelate ordinele de sens contrar introduse de același market maker.

CAPITOLUL V: Reguli de garantare. Decontarea și garantarea prin intermediul contrapărții

Art. 14.

(1) Garantarea executării tranzacțiilor se realizează conform modului stabilit în contractul ce guvernează fiecare modalitate de post-tranzacționare prevăzută de art. 6 alin. (3) a), b) și c), respectiv de către contraparte, în cazul modalității de post-tranzacționare prevăzută de art. 6 alin. (3) d).

(2) Contractul ce guvernează fiecare modalitate de post-tranzacționare prevăzută de art. 6 alin. (3) a) și c) pentru produsele standardizate la termen, respectiv art. 6 alin. (3) a) pentru produsele flexibile la termen, care prevede o perioadă de livrare ce începe la mai mult de 30 de zile de la data semnării acestuia, iar durata livrării este de minimum 3 luni, trebuie să prevadă unul dintre următoarele moduri de garantare a executării contractului:

(i) plata unui avans de către cumpărător de 5% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și 10% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mică sau egală cu 6 luni. Avansul se constituie în contul vânzătorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractului;

(ii) constituirea de către cumpărător a unei garanții care să acopere 5% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și 10% din valoarea contractului pentru

contractele cu perioada de livrare mai mică sau egală cu 6 luni. Garanția se constituie și se transmite vânzătorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractului;

(iii) partea care alege modul de garantare a executării contractului, respectiv plata unui avans sau constituirea de garanții, este cumpărătorul.

(3) Tranzacțiile încheiate prin modalitatea de post-tranzacționare prevăzută de art. 6 alin. (3) a) b) și c), în cazul în care părțile agreează acest mod de garantare, compensare și decontare posttranzacționare sau conform dispozițiilor contractului încheiat în mod direct vor putea fi acceptate de contraparte, doar dacă ambii participanți ale căror ordine au fost corelate îndeplinesc condițiile de la art. 16 din prezenta procedură și dețin suficiente garanții conform prevederilor articolului 16 și reglementărilor contrapărții, în caz contrar tranzacția fiind anulată. O tranzacție acceptată în cadrul mecanismului de contraparte rămâne în mod definitiv în sistemul contrapărții. La finalul fiecărei zile, participanții primesc raportul post-tranzacționare zilnic din sistemul contrapărții privind tranzacțiile proprii existente în sistemul contrapărții în scopul reconcilierii datelor. Contraparta va ține zilnic evidența riscurilor conform reglementărilor contrapărții până la închiderea tuturor obligațiilor de decontare aferente tranzacției.

Art. 15

(1) Compensarea-decontarea reprezintă un proces de management și de calcul al pozițiilor financiare operat de contraparte, în funcție de care se stabilește cuantumul garanțiilor care să asigure riscul pierderii financiare cauzate de neîndeplinirea obligațiilor aferente unor poziții deschise ca urmare a tranzacțiilor efectuate și cuantumul plăților/încasărilor rezultate din activitatea de tranzacționare. Acest proces se realizează conform reglementărilor contrapărții.

(2) Fără a aduce atingere rolului contrapărții, tranzacțiile efectuate determină obligația fermă a participantului vânzător de a livra energia electrică, respectiv obligația fermă a participantului cumpărător de a prelua energia electrică, în conformitate cu caracteristicile produselor tranzacționate conform prezentei proceduri.

(3) Desfășurarea și garantarea tranzacțiilor efectuate se face conform reglementărilor contrapărții. Pentru a putea beneficia de serviciile tranzacționării prin contraparte, participanții trebuie să semneze acordul-cadru cu contraparta, ceea ce presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) să îndeplinească cerințele stabilite de contraparte;

b) să îndeplinească condițiile prevăzute în Regulament pentru participarea la piața contractelor la termen de energie electrică;

c) să furnizeze garanțiile solicitate de contraparte;

d) să adere la prevederile reglementărilor contrapărții.

(4) Garanțiile sunt calculate potrivit algoritmilor stabiliți de contraparte și au rolul de a susține financiar fiecare tranzacție a unui participant. Pentru calculul garanției necesare în cazul tranzacționării unui ordin, BRM stabilește un nivel de variație a prețului ordinului introdus în cadrul unei sesiuni de tranzacționare, nivel calculat față de prețul zilnic de decontare al zilei anterioare, preț calculat conform reglementărilor contrapărții, corectat în cazul de volatilitate ridicată cu variația din cadrul sesiunii de tranzacționare. Pentru claritate BRM va lua în calcul la momentul introducerii unui ordin în mod cumulat garanțiile necesare formate din marja inițială și marja de variație, astfel cum sunt acestea definite în reglementările contrapărții.

(5) BRM va calcula garanția necesară tranzacționării ordinului în funcție de nivelul de variație a prețului menționat în paragraful 2 de mai sus, conform algoritmului de calcul prevăzut de

reglementările contrapărții.

(6) Contrapartea poate solicita garanții suplimentare pentru tranzacționarea unui ordin, în urma evaluării departamentului de risc al contrapărții, în cazul în care conform istoricului de tranzacționare al respectivului participant, ordinul prezintă deviații semnificative de la profilul de tranzacționare anterior, care determină implicit imposibilitatea de a prevedea capacitatea financiară a respectivului participant de a executa tranzacția rezultată din respectivul ordin.

(7) Contrapartea transmite OTS notificările fizice aferente participanților la fiecare tranzacție, în calitate de parte responsabilă cu echilibrarea pentru tranzacțiile acceptate de contraparte.

Art. 16

Tranzacționarea energiei electrice care are asociate servicii de compensare-decontare prin intermediul contrapărții comportă doar riscul financiar care are loc atunci când un membru nu își îndeplinește obligația de depunere, la termenul stabilit, a garanției sau încalcă regulile de decontare. În acest caz, contrapartea va suspenda serviciile de compensare-decontare și va începe să mobilizeze garanțiile disponibile conform reglementărilor contrapărții. Drepturile pot fi restabilite numai după ce participantul în cauză își îndeplinește în totalitate obligațiile sau în conformitate cu sancțiunile impuse de către contraparte.

CAPITOLUL VI: Reguli specifice aplicabile fiecărei categorii de produse

Art. 17

Pentru tranzacționarea produselor standardizate la termen, participanții pot alege tranzacționarea în mod direct sau prin intermediul contrapărții. Mecanismul de tranzacționare este mecanismul simplu competitiv pentru ședințele de tranzacționare inițiate de un participant și mecanismul dublu competitiv pentru ședințele de tranzacționare organizate pentru produse standardizate lansate la tranzacționare de către BRM, iar metodele de post-tranzacționare aplicabile tranzacțiilor cu produse standardizate la termen sunt cele prevăzute la art. 6 alin. (3) lit. a) și b), pentru tranzacțiile realizate urmare a aplicării mecanismului simplu competitiv, respectiv cele prevăzute la art. 6 alin. (3) lit. c) și d), pentru tranzacțiile realizate urmare a aplicării mecanismului dublu competitiv. Pentru evitarea oricărui dubiu, metodele de post-tranzacționare prevăzute la art. 6 alin. (3) lit. a), b) și c) pot, la opțiunea părților, să prevadă decontarea și garantarea tranzacției prin intermediul contrapărții.

Art. 18

Tranzacțiile cu produse flexibile la termen se încheie doar în mod direct între participanți. Mecanismul de tranzacționare este mecanismul simplu competitiv, iar metodele de post-tranzacționare aplicabile tranzacțiilor cu produse standardizate la termen sunt cele prevăzute la art. 6 alin. (3) lit. a) și b). Pentru evitarea oricărui dubiu, metoda de post-tranzacționare prevăzută la art. 6 alin. (3) lit. a) și b) poate, la opțiunea părților, să prevadă decontarea și garantarea prin intermediul contrapărții.

Art. 19

Tranzacțiile cu instrumente derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, se încheie doar prin intermediul contrapărții. Garantarea, compensarea și decontarea tranzacțiilor se realizează conform regulilor procedurilor specifice și reglementărilor contrapărții, în legătură cu care BRM își asumă și rolul de casă de compensare. Pentru instrumentele derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică se va realiza marcarea zilnică la piață a prețului tranzacției, care va presupune actualizarea, pe baza prețului zilnic de decontare, a diferențelor nete (favorabile și nefavorabile) pentru fiecare tranzacție și decontarea zilnică a profitului sau pierderii rezultate din acest proces. Modul de realizare a marcării zilnice la piață este stabilit în reglementările contrapărții.

Art. 20

Numărul minim de produse în cadrul unui segment de piață pentru care un participant poate tranzacționa ca market maker, un volumul minim admis, corespunzător ofertelor ferme de vânzare și de cumpărare, mecanismul de ajustare a spread-ului, perioada minimă obligatorie pentru menținerea simultană pe piață a ofertelor de cumpărare și a celor de vânzare pe parcursul unei sesiuni de tranzacționare și timpul maxim admis până la reactualizarea ofertei ca urmare unei tranzacționări parțiale și/sau totale a unui ordin vor fi agreate în Contractul-cadru pentru activitatea de market maker pe baza estimărilor din Anexa nr. 3 la prezenta Procedură. Pentru încălcarea obligațiilor asumate, market makerului îi sunt aplicabile sancțiunile din art. 4 din Procedura privind conduita de participare la piață, precum și cele prevăzute în Contractul-cadru pentru activitatea de market maker.

Anexa 1 la Procedură

Model ordin Inițiator/Coinițiator

Produs_nr.unic

Sens ordin : Vânzare/cumpărare

Participant	
Produs	
Putere (MW)	
Cantitate (MWh)	
Formula de ajustare a cantității*	
Prețul de pornire (lei/MWh) sau (eur/MWh)**	
Formula de ajustare a prețului***	
Perioada de livrare	
Tranzacționare totală/parțială	
Alte precizări	
Data și ora propusă pt desfășurarea sesiunii de tranzacționare	

* opțiune aplicabilă în cazul produselor flexible, cu ajustare de cantitate orară față de valoarea din ofertă, în baza unui procent de variație maximă a cantității orare, care se aplică la solicitarea unei părți, dacă există acordul exprimat la semnarea contractului

** opțiune aplicabilă în cazul produselor flexible, cu privire la prețul minim solicitat, în cazul unei oferte de vânzare, respectiv prețul maxim oferit, în cazul unei oferte de cumpărare

*** opțiune aplicabilă în cazul produselor flexible, cu ajustarea prețului de atribuire pe baza unei formule de calcul în funcție de evoluția unui indice bursier public din domeniul energiei electrice

Client:

Vizat

(Nume, prenume)

(Semnătura autorizată)

Anexa 2 la Procedură – Descrierea Produselor

1. Produse standardizate

Puterea pe interval de decontare este de 1 MW sau multiplu de 1 MW.

Durata livrării, perioada de livrare și profilul de livrare este conform descrierii fiecărui produs în parte.

CODIFICARE	DESCRIERE PRODUS
BRM_POWER_BASE_PFW_ wk-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în bandă (00:00 – 24:00 CET de luni până duminică), pe perioadă de o săptămână calendaristică. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul săptămânii din an de la 01 la 53 (wk) și a anului în care are loc livrarea (aaaa)
BRM_POWER_BASE_PFM_ mm-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în bandă (00:00 – 24:00 CET de luni până duminică), pe perioadă de o lună calendaristică. Denumirea instrumentului cuprinde date privind denumirea lunii din an (mm) și a anului în care are loc livrarea (aaaa)
BRM_POWER_PEAK1_PFM_ mm-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de vârf de sarcină (06:00 – 22:00 CET de luni până vineri) pe perioadă de o lună calendaristică. Denumirea instrumentului cuprinde date privind denumirea lunii din an (mm) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_PEAK2_PFM_ mm-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de vârf de sarcină (06:00 – 22:00 CET de luni până duminică) pe perioadă de o lună calendaristică. Denumirea instrumentului cuprinde date privind denumirea lunii din an (mm) și a anului în care are loc livrarea (aaaa)
BRM_POWER_OFFPEAK_PFM_ M_mm-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de gol de sarcină (00:00 – 06:00, 22:00 – 24:00 CET de luni până vineri și 00:00 – 24:00 CET sâmbătă și duminică) pe perioadă de o lună. Denumirea instrumentului cuprinde date privind denumirea lunii din an (mm) și a anului în care are loc livrarea (aaaa)
BRM_POWER_BASE_PHQ_Q n-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în bandă (00:00 – 24:00 CET de luni până duminică), pe perioada unui trimestru calendaristic. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul trimestrului din an (n) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_PEAK1_PHQ_Q Qn-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de vârf de sarcină (06:00 – 22:00 CET de luni până vineri) pe perioadă de un trimestru calendaristic. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul trimestrului din an (n) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_PEAK2_PHQ_Q Qn-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de vârf de sarcină (06:00 – 22:00 CET de luni până duminică) pe perioadă de un trimestru calendaristic. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul trimestrului din an (n) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_OFFPEAK_PHQ_Q Q_Qn-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de gol de sarcină (00:00 – 06:00, 22:00 – 24:00 CET de luni până vineri și 00:00 – 24:00

	CET sâmbătă și duminică) pe perioada de un trimestru calendaristic. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul trimestrului din an (n) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_BASE_PHFS_Sn-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în bandă (00:00 – 24:00 CET de luni până duminică), pe perioada unui semestru calendaristic. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul semestrului din an (n) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_PEAK1_PHFS_Sn-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de vârf de sarcină (06:00 – 22:00 CET de luni până vineri) pe perioadă de un semestru calendaristic. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul semestrului din an (n) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_PEAK2_PHFS_Sn-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de vârf de sarcină (06:00 – 22:00 CET de luni până duminică) pe perioadă de un semestru calendaristic. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul semestrului din an (n) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_OFFPEAK_PHFS_Sn-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de gol de sarcină (00:00 – 06:00, 22:00 – 24:00 CET de luni până vineri și 00:00 – 24:00 CET sâmbătă și duminică) pe perioada de un semestru calendaristic. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul semestrului din an (n) și a anului în care are loc livrarea (aaaa).
BRM_POWER_BASE_PHFY-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în bandă (00:00 – 24:00 CET de luni până duminică), pe perioadă de un an. Denumirea instrumentului cuprinde anul livrării.
BRM_POWER_PEAK1_PHFY-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de vârf de sarcină (06:00 – 22:00 CET de luni până vineri) pe perioadă de un an. Denumirea instrumentului cuprinde anul livrării.
BRM_POWER_PEAK2_PHFY-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de vârf de sarcină (06:00 – 22:00 CET de luni până duminică) pe perioadă de un an. Denumirea instrumentului cuprinde anul livrării.
BRM_POWER_OFFPEAK_PHFY-aaaa	Contract forward pentru energie electrică livrată în orele de gol de sarcină (00:00 – 06:00, 22:00 – 24:00 CET de luni până vineri și 00:00 – 24:00 CET sâmbătă și duminică) pe perioadă de un an. Denumirea instrumentului cuprinde anul livrării.

2. Produse flexibile

Puterea pe interval de decontare este de minim 1 MW.

Durata livrării, perioada de livrare și profilul de livrare este conform descrierii fiecărui produs flexibil stabilit prin condițiile Ordinului Inițiator din Anexa 1.

Codificarea: produsele flexibile tranzacționate prin mecanismul de tranzacționare simplu competitiv în platforma de tranzacționare vor fi codificate suplimentar de BRM distinct de cele standardizate având un cod unic de înregistrare.

3. Instrumente derivate

Nu sunt disponibile în prezent la tranzacționare.

Anexa 3

Produsele disponibile și condiții tehnice privind activitatea de market making

Produse disponibile	Volum minim	Spread maxim	Perioada de cotare din cadrul ședinței de tranzacționare	Timp de reactualizare a ofertei ca urmare a execuției
Prima lună	1 MW	20 lei	70%	5 minute
Restul lunilor	1 MW	30 lei	50%	10 minute
Trimestru	1 MW	30 lei	50%	10 minute
Semestru	1 MW	30 lei	30%	10 minute
An calendaristic	1 MW	30 lei	30%	10 minute

Notă : Spreadul, perioada de cotare din cadrul ședinței de tranzacționare și timpul de reactualizare a ofertei ca urmare a execuției sunt estimative și se convin cu fiecare Market Maker în parte în funcție de disponibilitatea de a interveni în piață și de volumele disponibile.